

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Emanuela Smółki w Opolu
Dział Informacyjno-Bibliograficzny

**KALENDARZ
ROCZNIC I WYDARZEŃ**

2021 rok

ROK 2021

ROK STANISŁAWA LEMA

ROK KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO

ROK CYPRIANA KAMILA NORWIDA

ROK KRZYSZTOFA KAMILA BACZYŃSKIEGO

ROK TADEUSZA RÓŻEWICZA

ROK KONSTYTUCJI 3 MAJA

STYCZEŃ

1 I

ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU

obchodzony przez Kościół katolicki, proklamowany przez papieża Pawła VI w 1968 r.

/110/ 3 I 1906

ur. **Roman BRANDSTAETTER**, dramaturg, poeta, tłumacz (*Krąg biblijny, Patriarchowie, Jezus z Nazaretu, Kroniki Assyżu*) /zm. 28.09.1987/

/100/ 5 I 1921

ur. **Friedrich Reinhold Dürrenmatt**, szwajcarski dramaturg, prozaik, eseista i teoretyk teatru, piszący w języku niemieckim (*Wizyta starszej pani, Tunel, Obietnica*) /zm. 14.12.1990/

/125/ 8 I 1896

zm. **Paul Verlaine**, jeden z największych i najbardziej uznanych poetów francuskich; zaliczany do grona poetów wyklętych, przedstawiciel impresjonizmu w literaturze /ur. 30.03.1844/

/70/ 10 I 1951

zm. **Sinclair LEWIS**, amerykański pisarz, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1930 r. /ur. 7.02.1885/

/45/ 12 I 1976

zm. **Agatha CHRISTIE**, angielska pisarka, autorka poczytnych na całym świecie powieści kryminalnych (*Dom przestępców, Śmierć w chmurach, Pięć małych świnek*) /ur. 15.09.1890/

/145/ 12 I 1876

ur. i 105. rocznica śmierci **Jacka LONDONA**, pisarza amerykańskiego, autora opowiadań i powieści (*Zew krwi, Biały kieł*) /zm. 22.11.1916/

/80/ 13 I 1941

zm. **James JOYCE**, pisarz irlandzki, autor *Uliksa* /ur. 2.02.1882/

/75/ 18 I 1946

zm. **Feliks NOWOWIEJSKI**, wybitny polski kompozytor, dyrygent, organista /ur. 7.02.1877/

/15/ 18 I 2006

zm. ks. **Jan TWARDOWSKI**, katolicki ksiądz, prozaik, twórca współczesnej liryki refleksyjno-religijnej, poeta (m.in. *Niebieskie okulary*, *Nie przyszedłem pana nawracać*) /ur. 1.06.1915/

/85/ 18 I 1936

zm. **Rudyard KIPLING**, angielski poeta i prozaik, autor książek dla młodzieży, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1907 r. (*Księga dżungli*, *Światło, które zgasło*, *Zaginiony legion*) /ur. 30.12.1865/

/195/ 20 I 1826

zm. **Stanisław STASZIC**, filozof, działacz i pisarz polityczny, ksiądz (*Uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego*, *Przestrogi dla Polski*) /ur. 6.11.1755/

21 I

DZIEŃ BABCI

22 I

DZIEŃ DZIADKA

/100/ 22 I 1921

ur. **Krzysztof Kamil BACZYŃSKI**, czołowy poeta pokolenia wojennego, zginął w Powstaniu Warszawskim /zginął 4.08.1944/

/100/ 23 I 1923

zm. **Władysław ŻELEŃSKI**, kompozytor, pedagog, krytyk muzyczny /ur. 6.07.1837/

/100/ 24 I 1921

ur. **Tony HALIK**, właściwie Mieczysław Sędzimir Antoni Halik, podróżnik, dziennikarz, pisarz, operator filmowy, fotograf, autor programów telewizyjnych o tematyce podróżniczej (z partnerką Elżbietą Dzikowską) /zm. 23.05.1987/

24 I

ŚWIATOWY DZIEŃ ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU

/25/ 28 I 1996

zm. **Iosif BRODSKI**, poeta, eseista, tłumacz, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1987 r. (*Pochwała nudy, Zamieć w Massachusetts*) /ur. 24.05.1940/

/265/ 27 I 1756

ur. **Wolfgang Amadeus MOZART**, austriacki kompozytor, jeden z tzw. trójki klasyków niemieckich (obok Haydna i Beethovena) /zm. 5.12.1791/

/120/ 27 I 1901

zm. **Giuseppe VERDI**, największy włoski kompozytor operowy /ur. 10.10.1813/

30 I

DZIEŃ POMOCY CHORYM NA TRĄD /obchodzony od 1994 r./

/65/ 31 I 1956

zm. **Alan Alexander MILNE**, brytyjski pisarz, autor książek dla dzieci (*Kubuś Puchatek, Chatka Puchatka*) /ur. 18.01.1882/

LUTY

4 II

ŚWIATOWY DZIEŃ WALKI Z RAKIEM

/275/ 4 II 1746

ur. **Tadeusz KOŚCIUSZKO**, generał, naczelnik narodowych sił zbrojnych w powstaniu 1794 r.; uczestnik walk o niepodległość Stanów Zjednoczonych /zm. 15.10.1817/

/155/ 4 II 1866

ur. **Władysław PODKOWIŃSKI**, malarz, autor obrazu *Szał uniesień* /zm. 5.01.1895/

/90/ 8 II 1931

ur. **Bohdan BUTENKO**, grafik, rysownik, ilustrator i scenarzysta. Zilustrował i opracował graficznie ponad 200 książek dla dzieci i młodzieży, m.in. : *Pali się!* J. Brzechwy, *Ferdynand Wspaniały* L. J. Kerna, *Wakacje z duchami* A. Bahdaja /zm. 14.10.2019/

9 II

DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU /obchodzony z inicjatywy Unii Europejskiej od 2004 roku/

/140/ 9 II 1881

zm. **Fiodor DOSTOJEWSKI**, rosyjski pisarz (*Idiota*, *Bracia Karamazow*, *Zbrodnia i kara*) /ur. 11.11.1821/

/135/ 10 II 1886

ur. **Jerzy SZANIAWSKI**, dramaturg, prozaik, autor słuchowisk radiowych (*Most*, *Profesor Tutka*, *Żeglarz*, *Dwa teatry*) /zm. 16.03.1970/

11 II

ŚWIATOWY DZIEŃ CHOREGO /ustanowiony w roku 1992 przez Papieża Jana Pawła II/

/105/ 11 II 1916

ur. **Seweryna SZMAGLEWSKA**, pisarka, więziona w obozie w Auschwitz, w 1946 r. świadek na procesie norymberskim (utwory m.in. *Dymy nad Birkenau*, *Zapowiada się piękny dzień*, *Więzienna krata*, *Czarne stopy*) /zm. 7.07.1992/

14 II

DZIEŃ ZAKOCHANYCH – WALENTYNKI

/90/ 18 II 1931

ur. **Toni MORRISON**, amerykańska powieściopisarka i eseistka, laureatka Nagrody Nobla w 1993 r. (*Umiłowana, Jazz, Pieśń Salomonowa*)

/475/ 18 II 1546

zm. **Marcin LUTER**, niemiecki reformator religijny /ur. 10.11.1483/

/70/ 19 II 1951

zm. **André GIDE**, prozaik i poeta francuski, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1947 r. (*Falszerze, Lochy Watykanu*) /ur. 22.11.1869/

21 II

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO

/120/ 22 II 1901

ur. **Mira Zimińska-Sygietyńska**, aktorka, piosenkarka, kierownik artystyczny Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze” zm. 26.01.1997/

/235/ 24 II 1786

ur. **Wilhelm Karl GRIMM**, niemiecki historyk literatury, autor bajek dla dzieci /zm. 16.12.1859/

/80/ 24 II 1941

zm. **Emil ZEGADŁOWICZ**, poeta, pisarz, dramaturg, tłumacz z j. niemieckiego /ur. 20.07.1888/

MARZEC

3 III

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PISARZY

/ustanowiony w 1984 r. przez Międzynarodowy PEN-Club/

/120/ 5 III 1901

ur. **Julian PRZYBOŚ**, eseista, tłumacz, działacz polityczny i społeczny, poeta (*Śruby, Oburącz*) /zm. 6.10.1970/

/55/ 5 III 1966

zm. **Anna ACHMATOWA**, właśc. Anna Andriejewna Gorienska, jedna z najwybitniejszych rosyjskich poetek XX wieku, czołowa przedstawicielka modernizmu i akmeizmu /ur. 23.06.1889/

/95/ 6 III 1926

ur. **Andrzej WAJDA**, reżyser filmowy i teatralny, laureat Oscara za całokształt twórczości oraz wielu prestiżowych nagród, filmy: *Popiół i diament, Katyń, Pan Tadeusz, Korczak* /zm. 9.10.2016/

/110/ 7 III 1911

ur. **Stefan KISIELEWSKI**, prozaik, publicysta, kompozytor, krytyk muzyczny, pedagog, poseł na Sejm PRL II i III kadencji. Od 1990 roku przyznawana jest Nagroda Kisiela. W 2015 została powołana Fundacja im. Stefana Kisielewskiego.
/zm. 27.09.1991/

8 III

DZIEŃ KOBIET

/120/ 8 III 1901

zm. **Aleksander GIERYMSKI**, polski malarz, wybitny przedstawiciel realizmu (*Żydówka z pomarańczami, Święto Trąbek*) /ur. 30.01.1850/

/135/ 11 III 1886

ur. **Edward RYDZ-ŚMIGŁY**, działacz niepodległościowy, marszałek Polski, Naczelnny Wódz w kampanii wrześniowej w 1939 r. /zm. 2.12.1941/

/220/ 14 III 1801

zm. **Ignacy KRASICKI**, biskup, poeta, prozaik, komediopisarz, najwybitniejszy przedstawiciel polskiego oświecenia (*Bajki, Satyry, Monachomachia, Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*) /ur. 3.02.1735/

17 III

ŚWIATOWY DZIEŃ MORZA

/100/ 20 III 1921

Plebiscyt na Górnym Śląsku, który miał rozstrzygnąć o jego przynależności państwowej

21 III	ŚWIATOWY DZIEŃ ELIMINACJI DYSKRYMINACJI RASOWEJ
21 III	ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI /ustanowiony z inicjatywy UNESCO jesienią 1999 r./
/235/ 22 III 1786	ur. Joachim LELEWEL , historyk, bibliograf, polityk /zm. 29.05.1861/
22 III	ŚWIATOWY DZIEŃ WODY
23 III	ŚWIATOWY DZIEŃ METEOROLOGII – obchodzony jest z okazji wejścia w życie 23 marca 1950 r. Konwencji o ustanowieniu Światowej Organizacji Meteorologicznej
/90/ 23 III 1931	ur. Jerzy KRZYSZTOŃ , prozaik, dramaturg, reportażysta i tłumacz. Autor powieści <i>Kamienne niebo, Wielbłąd na stepie, Obłąd, Krzyż Południa</i> /zm. 16.05.1982/
/140/ 23 III 1881	ur. Roger Martin du GARD , pisarz francuski, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1937 r., autor cyklu powieściowego <i>Rodzina Thibault</i> /zm. 22.08.1958/
/140/ 25 III 1881	ur. Béla BARTÓK , węgierski kompozytor, pianista, pedagog /zm. 26.09.1945/
27 III	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU

/150/ 27 III 1871

ur. **Heinrich MANN**, niemiecki pisarz, eseista i dramaturg, brat Thomasa Manna /zm. 11.03.1950/

/80/ 28 III 1941

zm. **Virginia WOOLF**, angielska powieściopisarka, eseistka (*Do latarni morskiej, Lata, Pani Dalloway*) /ur. 25.01.1882/

/85/ 28 III 1936

ur. **Mario Vargas LLOSA** (właśc. Jorge Mario Pedro Vargas Llosa Marqués de Vargas Llosa), peruwiański pisarz, dziennikarz, myśliciel i polityk. Laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 2010 roku. (*Miasto i psy, Święto kozła, Rozmowa w Katedrze*)

/275/ 30 III 1746

ur. **Francisco GOYA**, znany hiszpański malarz /zm. 16.04.1828/

/135/ 31 III 1886

ur. **Tadeusz KOTARBIŃSKI**, filozof, twórca reizmu i prakseologii, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli szkoły lwowsko-warszawskiej /zm. 3.10.1981/

KWIECIEŃ

/125/ 1 IV 1896

ur. **Polą GOJAWICZYŃSKA**, powieściopisarka,
nowelistka (*Dziewczęta z Nowolipek, Ziemia Elżbiety*)
/zm. 29.03.1963/

2 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KSIĄŻKI DLA DZIECI
/obchodzony od 1967 r. w rocznicę urodzin Hansa
Christiana Andersena/

/125/ 3 IV 1896

ur. **Józef CZAPSKI**, prozaik, krytyk, artysta, malarz
/zm. 12.01.1993/

/30/ 3 IV 1991

zm. **Graham GREENE**, angielski pisarz i dramaturg
(*Sedno sprawy, W Brighton*) /ur. 2.10.1904/

/110/ 4 IV 1911

ur. **Václav ČTvrtek** (właśc. Václav Cafourek), czeski
pisarz, autor dobranoczek i książek dla dzieci.
Dzieciństwo spędził w Jičynie, gdzie później osadził
swojego najbardziej znanego bohatera, rozbójnika
Rumcajsa. (*Bajki z mchu i paproci o Żwirku i*
Muchomorku, Cypisek, Makowa panienka)
/zm. 6.11.1976/

/120/ 6 IV 1901

ur. **Marian HEMAR**, (właśc. M. Hescheles), poeta,
satyryk, komediopisarz, dramaturg, tłumacz, autor
tekstów piosenek (*Kiedy znów zakwitną białe bzy,*
Nikt, tylko ty) /zm. 11.02.1972/

7 IV

ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA /obchodzony od roku
1950 przez państwa członkowskie Światowej
Organizacji Zdrowia WHO/

8 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ROMÓW /obchodzony
od 1990 r. w rocznicę I Światowego Kongresu
Romów, który odbył się w 1971 r. pod Londynem/

/200/ 9 IV 1821

ur. **Charles BAUDELAIRE**, francuski poeta i krytyk,
zaliczany do grona tzw. „poetów przeklętych”.

Prekursor symbolizmu i dekadentyzmu (*Kwiaty zła, Paryski spleen. Poematy prozą*). /zm. 31.08.1867/

11 IV

DZIEŃ RADIA

13 IV

DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR ZBRODNI KATYŃSKIEJ

/ustanowiony przez Sejm RP w 2007 r./

/115/ 13 IV 1906

ur. **Samuel BECKETT**, irlandzki dramaturg, prozaik, eseista piszący po angielsku i francusku (*Czekając na Godota, Końcówka*); laureat literackiej Nagrody Nobla w 1969 r. /zm. 22.12.1989/

/35/ 14 IV 1986

zm. **Simone de BEAUVOIR**, francuska pisarka i eseistka (*Pamiętnik statecznej pani, Kobieta zawiedziona, W sile wieku, Druga płęć*) /ur. 9.01.1908/

/75/ 16 IV 1946

ur. **Maciej WOJTYSZKO**, prozaik, poeta, scenarzysta, reżyser sztuk teatralnych i słuchowisk, ilustrator książek, autor utworów fantastycznych dla dzieci i młodzieży (*Antycyponek, Bromba i inni, Trzynaste piórko Eufemii, Tajemnica szyfru Marabuta*)

/75/ 17 IV 1946

Rocznica ogłoszenia DEKRETU O BIBLIOTEKACH I OPIECIE NAD ZBIORAMI BIBLIOTECZNYMI

18 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTEKÓW

/obchodzony od 1948 r. z inicjatywy UNESCO/

/100/ 19 IV 1921

zm. **Tadeusz RITTNER**, dramaturg i prozaik (*W małym domku, Czerwony bukiet, Człowiek z budki suflera*) /ur. 31.05.1873/

/205/ 21 IV 1816

ur. **Charlotte BRONTË**, angielska powieściopisarka i poetka, najstarsza spośród trzech sióstr Brontë, których powieści zaliczane są do klasyki literatury angielskiej (*Dziwne losy Jane Eyre*) /zm. 31.03.1855/

22 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI

/405/ 22 IV 1616

zm. **Miguel de CERVANTES**, pisarz hiszpański (*Don Kichot z La Manczy*) /ur. 29.09.1547/

/405/ 23 IV 1616

zm. **William SHAKESPEARE**, angielski dramaturg, poeta (*Romeo i Julia, Makbet, Otello*) /ur. kwiecień 1564/

23 IV

ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH
/ustanowiony w 1995 r. przez UNESCO na wniosek rządu Hiszpanii i Międzynarodowej Unii Wydawców; święto zainaugurowano w Barcelonie w setną rocznicę powstania Unii/

/290/ 24 IV 1731

zm. **Daniel DAFOE** (właśc. Daniel Foe), angielski pisarz, prekursor powieści przygodowej (*Przypadki Robinsona Cruzoe*) /ur. 13.09.1660/

/250/ 24 IV 1771

ur. **Samuel Bogumił LINDE**, bibliograf, leksykograf, autor pierwszego słownika języka polskiego wydanego w roku 1804 /zm. 8.08.1847/

24 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ SOLIDARNOŚCI MŁODZIEŻY

/290/ 24 IV 1731

zm. **Daniel DEFOE**, angielski pisarz, prekursor powieści nowożytnej (*Przypadki Robinsona Kruzo*, *Dziennik roku zarazy*) /ur. 1660/

29 IV

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TAŃCA

MAJ

1 V

ŚWIĘTO PRACY

2 V

DZIEŃ POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ

2 V

DZIEŃ FLAGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ Święto obchodzone w Polsce od 2004 r.

/195/ 2 V 1826

zm. **Antoni MALCZEWSKI**, poeta, autor powieści *Maria* /ur. 3.06.1793/

/100/ 2 V 1921

Wybuch III powstania śląskiego

3 V

ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA

Została uchwalona w 1791 r. przez Sejm Czteroletni; była pierwszą w Europie i drugą na świecie.

/30/ 3 V 1991

zm. **Jerzy KOSIŃSKI**, polsko-amerykański pisarz
/ur. 14.06.1933/

/175/ 5 V 1846

ur. **Henryk SIENKIEWICZ**, pseud. „Litwos”, pisarz,
laureat literackiej Nagrody Nobla w 1905 r. (*W pustyni i w puszczy, Krzyżacy, Quo vadis*)
/zm. 15.11.1916 – 105. rocznica śmierci/

/100/ 5 V 1821

zm. **Napoleon BONAPARTE**, francuski wódz, cesarz
Francuzów w latach 1804-14 i 1815 oraz król Włoch
w okresie 1805-14; u jego boku we Włoszech
powstały Legiony Polskie, utworzył także Księstwo
Warszawskie /ur. 15.08.1769/

/100/ 6 V 1921

ur. **Jan BYTNAR**, pseud. „Rudy”, harcmistrz, oficer AK,
członek Szarych Szeregów /zm. 30.03.1943/

/165/ 6 V 1856

ur. **Sigmund FREUD**, austriacki neurolog i psychiatra, twórca psychoanalizy (*Objaśnienie marzeń sennych, Trzy rozprawy z teorii seksualnej*) /zm. 23.09.1939/

/55/ 7 V 1966

zm. **Stanisław Jerzy LEC**, poeta, satyryk, tłumacz, jeden z najwybitniejszych aforystów XX w. (*Myśli nieuczesane, Myśli nieuczesane nowe*) /ur. 6.03.1909/

8 V

DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK

8 V

DZIEŃ ZWYCIĘSTWA

8 V

ŚWIATOWY DZIEŃ CZERWONEGO KRZYŻA I CZERWONEGO PÓŁKSIĘŻYCA

9 V

DZIEŃ UNII EUROPEJSKIEJ

9 V

DZIEŃ ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI

/15/ 9 V 2006

zm. **Jerzy FICOWSKI**, poeta, prozaik, tłumacz, żołnierz AK, znawca folkloru żydowskiego i cygańskiego /ur. 4.09.1924/

/35/ 10 V 1986

zm. **Anna KAMIEŃSKA**, pisarka, poetka, autorka utworów dla dzieci, krytyk literacki, tłumaczka (zbiory wierszy: *Wychowanie, Biały rękopis, Milczenia*) /ur. 12.04.1920/

/105/ 11 V 1916

ur. **Camilo José CELA**, pisarz hiszpański, jego twórczość nawiązuje do powieści łośrzykowskiej (*Nowe przygody i nieszczęścia Łazika z Tormesu, Rodzina Pascuala*); laureat Nagrody Nobla z 1989 r. /zm. 17.01.2002/

/50/ 11 V 1971

zm. **Rafał WOJACZEK**, poeta, poruszał tematykę wyobcowania człowieka (zbiory m.in.: *Sezon, Którego nie było, Nie skończona kruczata*) /ur. 6.12.1945/

/95/ 12-14 V 1926

Wojskowy zamach stanu dokonany przez marszałka Józefa Piłsudskiego (tzw. przewrót majowy)

/40/ 13 V 1981

Zamach na papieża Jana Pawła II na placu św. Piotra w Rzymie

/130/ 15 V 1891

ur. **Michaił BUŁHAKOW**, rosyjski prozaik i dramaturg, z wykształcenia lekarz (*Biała gwardia, Mistrz i Małgorzata*) /zm. 10.03.1940/

/135/ 15 V 1886

zm. **Emily DICKSON**, uznawana za najwybitniejszą poetkę amerykańską, uprawiała lirykę medytacyjną /ur. 10.12.1830/

/110/ 15 V 1911

ur. **Max FRISCH**, szwajcarski architekt, pisarz i dramaturg, członek i założyciel „Gruppe Olten” (1970), laureat Neustadt International Prize for Literature (1986) /zm. 4.04.1991/

15 V

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ RODZINY
Ustanowiony w 1993 r.

17 V

ŚWIATOWY DZIEŃ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO, ustanowiony rezolucją Zgromadzenia Ogólnego ONZ z dnia 27 marca 2006

roku. Poświęcony m.in. nowym technologiom, roli informatyki w rozwoju społecznym i gospodarczym

18 V

**MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZEÓW
I MUZEALNIKÓW** (obchodzony od 1977 r.)

/50/ 19 V 1971

zm. **Czesław JANCZARSKI**, poeta i autor utworów dla dzieci, założyciel dwutygodnika *Miś*, twórca postaci Misia Uszatka /ur. 2.09.1911/

/140/ 20 V 1881

ur. **Władysław SIKORSKI**, mąż stanu, twórca Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, premier rządu RP na uchodźstwie; zginął w katastrofie lotniczej w Gibraltarze 4.07.1943 r.

/515/ 20 V 1506

zm. **Krzysztof KOLUMB**, żeglarz w służbie hiszpańskiej, sławny podróżnik, odkrywca Ameryki /ur. 1451/

/180/ 21 V 1841

zm. **Julian Ursyn NIEMCEWICZ**, pisarz, pamiętnikarz, działacz społeczny i polityczny; autor pierwszej polskiej komedii politycznej *Powrót posła* /ur. 16.02.1757/

/100/ 21 V 1921

ur. **Andriej SACHAROW**, rosyjski fizyk, obrońca praw człowieka, laureat pokojowej Nagrody Nobla z 1958 r. /zm. 14.12.1989/

22 V

DZIEŃ PRAW ZWIERZĄT

/115/ 23 V 1906

zm. **Henrik IBSEN**, dramatopisarz norweski, twórca realizmu psychologicznego (*Nora*, *Upiory*, *Wróg ludu*, *Dzika kaczka*) /ur. 20.03.1828/

24 V

EUROPEJSKI DZIEŃ PARKÓW NARODOWYCH

26 V

DZIEŃ MATKI

/40/ 28 V 1981

zm. kard. **Stefan WYSZYŃSKI**, arcybiskup, metropolita gnieźnieński i warszawski, prymas Polski (nazywany Prymasem Tysiąclecia); więziony m.in. w Prudniku i Komańczy, obrońca praw człowieka i Kościoła /ur. 3.08.1901/

/160/ 29 V 1861

zm. **Joachim LELEWEL**, polityk, numizmatyk; działacz Zjednoczenia Emigracji Polskiej /ur. 22.03.1786/

31 V **ŚWIATOWY DZIEŃ RÓŻNORODNOŚCI
KULTUROWEJ DLA DIALOGU I ROZWOJU**

31 V **ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU**

31 V **DZIEŃ BOCIANA BIAŁEGO**

CZERWIEC

1 VI **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA**

1-7 VI **DNI LASU I ZADRZEWIŃ**

/195/ 5 VI 1826 zm. **Carl Maria von WEBER**, niemiecki kompozytor,
pianista i dyrygent; twórca niemieckiej opery
romantycznej (*Zaproszenie do tańca, Wolny strzelec*)
/ur. 18.11.1786/

5 VI **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY ŚRODOWISKA
NATURALNEGO**

/75/ 6 VI 1946 zm. **Gerhart HAUPTMANN**, członek Pruskiej
Akademii Sztuk; dramaturg niemiecki, pisarz i poeta
(*Bobrowe futro, Szczury, Tkacze*) /ur. 15.11.1862/

/180/ 6 VI 1841 ur. **Eliza ORZESZKOWA**, pisarka, publicystka,
przedstawicielka pozytywizmu; interesowały ją
problemy społeczne, narodowe oraz emancypacja
kobiet (*Nad Niemnem, Cham, Marta, Meir Ezofowicz,*
Gloria victis) /zm. 18.05.1910/

/415/ 6 VI 1606 ur. **Pierre CORNEILLE**, francuski dramatopisarz
(*Horacjusze, Cynna, Cyd*) /zm. 1.10.1684/

/65/ 8 VI 1956 zm. **Jan LECHOŃ** (właśc. Leszek Serafinowicz), poeta,
eseista; współtwórca grupy poetyckiej Skamander
(*Karmazynowy poemat, Srebrne i czarne*)
/ur. 13.03.1899/

/145/ 8 VI 1876

zm. **George SAND** (właśc. Aurore Dudevant), francuska pisarka; ważna postać w życiu artystycznym romantyzmu; poruszała kwestie emancypacji kobiet
/ur. 1.07.1804/

/95/ 10 VI 1926

zm. **Antoni GAUDÍ**, sławny hiszpański architekt, nawiązujący do średniowiecznej architektury katalońskiej; największym, lecz nieukończonym dziełem jest świątynia Sagrada Familia
/ur. 25.06.1852/

/30/ 14 VI 1986

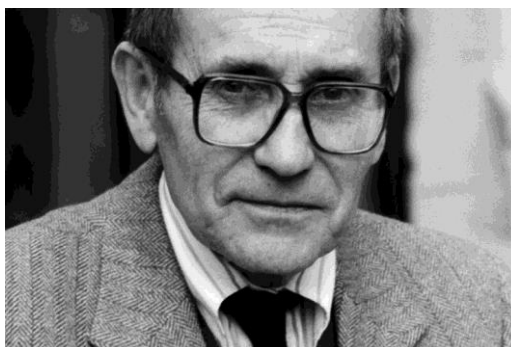
zm. **Jorge Luis BORGES**, pisarz argentyński; w roku 1979 otrzymał Nagrodę Cervantesa /ur. 24.08.1899/

/90/ 20 VI 1931

ur. **Urszula KOZIOŁ**, poetka, pisarka, autorka felietonów i utworów dramatycznych dla dzieci i dorosłych (*Trzy Światy, Magiczne imię*)

/95/ 22 VI 1926

ur. **Tadeusz KONWICKI**, prozaik, reżyser filmowy, scenarzysta; współtwórca polskiego filmu autorskiego (powieści: *Mała apokalipsa, Sennik współczesny, Kompleks polski, Nic albo nic, Kronika wypadków miłosnych*) /zm. 7.01.2015/

/45/ 24 VI 1976

Początek wydarzeń radomskich

26 VI

**MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
ZAPOBIEGANIA NARKOMANII**

27 VI

ŚWIATOWY DZIEŃ RYBOŁÓWSTWA

/65/ 28-30 VI 1956

Poznański Czerwiec, określany przez propagandę jako „wypadki czerwcowe”; pierwsze w Polsce masowe wystąpienie robotnicze przeciwko komunistycznym władzom, zainicjowane w Zakładach im. Stalina (obecnie im. Hipolita Cegielskiego)

/80/ 29 VI 1941

zm. **Ignacy Jan PADEREWSKI**, pianista, kompozytor, działacz społeczny, polityk; delegat Polski przy Lidze Narodów, aktywnie działał na rzecz niepodległości kraju /ur. 18.11.1860/

/110/ 30 VI 1911

ur. **Czesław MIŁOSZ**, wybitny poeta, prozaik, eseista; bogata twórczość obejmuje m.in. tomy wierszy (*Trzy zimy*, *Pieśń niepodległa*), powieści (*Dolina Issy*, *Zdobycie władzy*), eseje (*Zniewolony umysł*); laureat Nagrody Nobla z 1980 r. /zm. 14.08.2004/

LIPIEC

1 VII

ŚWIATOWY DZIEŃ ARCHITEKTURY

/60/ 2 VII 1961

zm. **Ernest HEMINGWAY**, sławny prozaik amerykański (*Komu bije dzwon*, *Stary człowiek i morze*, *Pożegnanie z bronią*), laureat Nagrody Nobla w 1954 r. /ur. 21.07.1899/

/55/ 2 VII 1966

zm. **Jan BRZECZWA**, poeta, satyryk, autor bajek dla dzieci (*Podróże Pana Kleksa, Brzechwa dzieciom*)
/ur. 15.08.1898/

/70/ 3 VII 1951

zm. **Tadeusz BOROWSKI**, poeta, pisarz, publicysta
(*Kamienny świat, Pożegnanie z Marią, Imiona nurtu*)
/ur. 12.11.1922/

/80/ 4 VII 1941

zm. **Tadeusz BOY-ŻELEŃSKI**, wybitny publicysta, poeta, satyryk i tłumacz, czołowy krytyk literacki i teatralny okresu międzywojennego /ur. 21.12.1874/

/45/ 4 VII 1976

zm. **Antoni SŁONIMSKI**, poeta, satyryk, dramatopisarz, krytyk teatralny, publicysta (*Gwałt na Melpomenie, Załatwione odmownie, Kroniki londyńskie*)
/ur. 15.11.1895/

/100/ 5 VII 1921

Zakończenie III Powstania Śląskiego

/140/ 5 VII 1881

ur. **August HLOND**, kardynał, prymas, organizator polskiej administracji kościelnej na Ziemiach Zachodnich i Północnych /zm. 22.10.1948/

/50/ 6 VII 1971

zm. **Louis ARMSTRONG**, amerykański muzyk jazzowy /ur. 4.08.1901/

/75/ 8 VII 1946

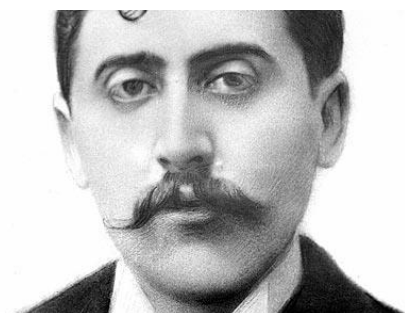
zm. **Józef MEHOFFER**, malarz, grafik, projektant witraży; czołowy przedstawiciel sztuki Młodej Polski /ur. 19.03.1869/

/90/ 10 VII 1931

ur. **Alice Ann MUNRO**, kanadyjska pisarka, autorka głównie opowiadań, trzykrotnie nagrodzona krajową Governor General's Award for Fiction. Laureatka literackiej Nagrody Nobla w 2013 roku (*Drogie życie, Księżyc Jowisza, Dziewczęta i kobiety*)

/150/ 10 VII 1871

ur. **Marcel PROUST**, sławny pisarz francuski, autor monumentalnego dzieła *W poszukiwaniu straconego czasu* /zm. 18.11.1922/

/25/ 10 VII 1996

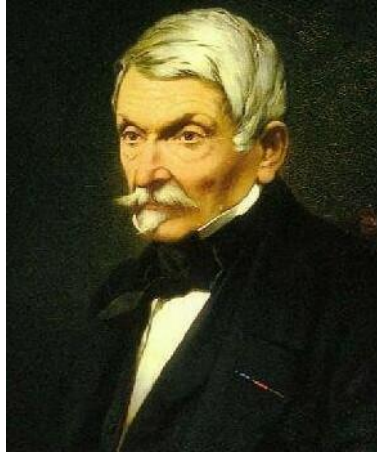
zm. **Czesław CENTKIEWICZ**, prozaik, reportażysta, podróżnik; większość utworów napisał z żoną Aliną (*Wyspy mgieł i wichrów, Anaruk, chłopiec z Grenlandii, Wśród lodów północy*) /ur. 18.10.1904/

11 VII

ŚWIATOWY DZIEŃ LUDNOŚCI
(ogłoszony przez ONZ w 1987 r.)

/145/ 15 VII 1876

zm. **Aleksander FREDRO**, komediopisarz, poeta, pamiętnikarz (*Śluby pańskie, Zemsta*), twórca doby romantyzmu i pozytywizmu /ur. 20.06.1793/

/120/ 17 VII 1901

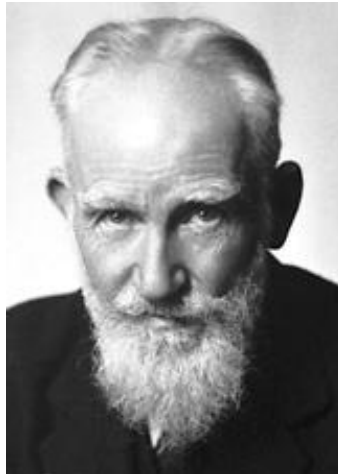
ur. **Bruno JASIEŃSKI**, poeta, prozaik, dramatopisarz, współtwórca polskiego futuryzmu (*But w butonierce, Słowo o Jakubie Szeli*) /zm. 17.09.1938/

/30/ 24 VII 1991

zm. **Isaac Bashevis SINGER**, amerykański pisarz polskiego pochodzenia, Polskę opuścił przed II wojną światową (*Rodzina Muszkatów, Sztukmistrz z Lublina*), laureat Nagrody Nobla z 1978 r. /ur. 21.11.1902/

/165/ 26 VII 1856

ur. **George Bernard SHAW**, irlandzki pisarz i dramaturg (*Pigmalion, Profesja pani Warren, Uczeń diabła*), laureat literackiej Nagrody Nobla z 1925 r. /zm. 2.11.1950/

/115/ 27 VII 1906

ur. **Jerzy GIEDROYC**, redaktor, wydawca i publicysta; twórca paryskiej „Kultury” – pierwszy numer ukazał się w roku 1947 /zm. 14.09.2000/

/180/ 27 VII 1841

zm. **Michaił LERMONTOW**, rosyjski poeta i dramaturg związany z romantyzmem (*Bohater naszych czasów, Demon*) /ur. 15.10.1814/

/280/ 28 VII 1741

zm. **Antonio VIVALDI**, skrzypek, jeden z najwybitniejszych kompozytorów epoki baroku (cykl koncertów *Cztery pory roku*) /ur. 4.03.1678/

SIERPIEŃ

/95/ 1 VIII 1926

zm. **Jan KASPROWICZ**, poeta, dramaturg, tłumacz, krytyk (*Hymny, Księga ubogich, O bohaterskim koniu i walącym się domu*) /ur. 12.12.1860/

/120/ 3 VIII 1901

ur. **Stefan WYSZYŃSKI**, kardynał, prymas Polski, inicjator orędzia biskupów polskich do biskupów niemieckich z wezwaniem do pojednania obu narodów; jedna z największych postaci XX w. /zm. 28.05.1981/

/100/ 5 VIII 1921

ur. **Roman BRATNY**, prozaik, poeta, autor sztuk scenicznych; brał udział w powstaniu warszawskim (*Kolumbowie. Rocznik 20, Szczęśliwi torturowani*) /zm. 5.11.2017/

/100/ 7 VIII 1921

zm. **Aleksander Aleksandrowicz BŁOK**, dramaturg, jeden z największych poetów rosyjskich XX wieku (zbiory wierszy: *Miasto, Straszny świat, Carmen*) /ur. 16.11.?/28.11.1880/

/25/ 8 VIII 1996

zm. **Julian STRYJKOWSKI**, pisarz; w swych powieściach opisywał m.in. świat małomiasteczkowej społeczności żydowskiej (*Głosy w ciemności, Austeria, Sen Azrila*) /ur. 27.04.1905/

/125/ 10 VIII 1896

ur. **Stefan WIECHECKI** pseud. **WIECH**, felietonista, satyryk, pisarz; w swych tekstach utrwalił język mieszkańców przedwojennej Warszawy – głównie jej peryferii (*Helena w stroju niedbałym...*, *Ksiuty z Melpomeną*, *Café „Pod Minogą”*) /zm. 26.07.1979/

/25/ 10 VIII 1991

zm. **Tadeusz NOWAK**, pisarz, poeta; jeden z wybitniejszych przedstawicieli nurtu chłopskiego w literaturze (*A jak królem, a jak katem będziesz*, *Diabły*, *Prorok*) /ur. 11.11.1930/

/100/ 14 VIII 1921

ur. **Julia HARTWIG**, poetka, eseistka, tłumaczka; porusza m.in. tematykę przemijania (*Pożegnania*, *Obcowanie*, *Czułość*) /zm. 14.07.2017/

/95/ 14 VIII 1926

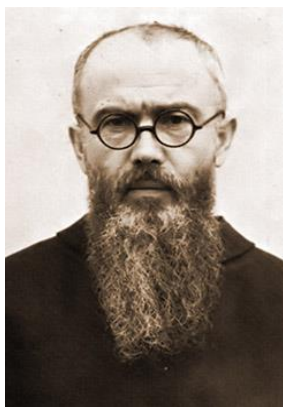
ur. **René GOSCINNY**, francuski scenarzysta i pisarz polskiego pochodzenia, jeden z najbardziej znanych twórców komiksu europejskiego. Autor serii humorystycznych książek o Mikołajku i komiksów o Asteriksie /zm. 5.11.1977/

/65/ 14 VIII 1956

zm. **Bertolt BRECHT**, niemiecki pisarz, reżyser, teoretyk teatru (*Opera za trzy grosze*, *Matka Courage i jej dzieci*) /ur. 10.02.1898/

/80/ 14 VIII 1941

zginął w Oświęcimiu o. **Maksymilian Kolbe**, kapłan, franciszkanin, założyciel klasztorów w Niepokalanowie i Nagasaki; męczennik, od 1982 r. święty Kościoła katolickiego /ur. 8.01.1894/

15 VIII

ŚWIĘTO WOJSKA POLSKIEGO – święto państwowe ustanowione w 1992 r. na pamiątkę Bitwy Warszawskiej z 1920 r.

/55/ 15 VIII 1966

zm. **Jan KIEPURA**, śpiewak operowy (tenor) i aktor filmowy; występował m.in. w teatrach operowych w Wiedniu, Berlinie czy Londynie /ur. 16.05.1902/

/250/ 15 VIII 1771

ur. **Walter SCOTT**, szkocki poeta i powieściopisarz, twórca powieści historycznej (*Waverley*, *Old Mortality*, *Więzienie w Edynburgu*) /zm. 21.09.1832/

/130/ 25 VIII 1891

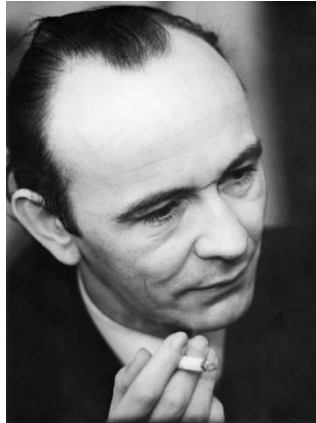
ur. **Gustaw MORCINEK**, pisarz, działacz plebiscytowy i nauczyciel związany ze Śląskiem; opisywał życie górników (*Wyrębany chodnik*, *Wyorane kamienie*, *Łysek z pokładu Idy*) /zm. 20.12.1963/

WRZESIEŃ

/45/ 2 IX 1976

zm. **Stanisław GROCHOWIAK**, poeta, dramaturg, publicysta (m.in. *Rozbieranie do snu*, *Nie było lata*,

Karabiny, Szachy); autor słuchowisk radiowych i scenariuszy filmowych /ur. 24.01.1934/

8 IX

ŚWIATOWY DZIEŃ UMIEJĘTNOŚCI CZYTANIA

/180/ 8 IX 1841

ur. **Antonín DVOŘÁK**, czeski kompozytor i dyrygent
/zm. 1.05.1904/

/15/ 9 IX 2006

zm. **Lucjan KYDRYŃSKI**, dziennikarz, publicysta, konferansjer i prezenter, autor audycji radiowych
/ur. 6.01.1929/

/200/ 10 IX 1821

zm. **Franciszek ZABŁOCKI**, komediopisarz i poeta,
(*Fircyk w zalotach, Król w kraju rozkoszy*)
/ur. 2.01.1752/

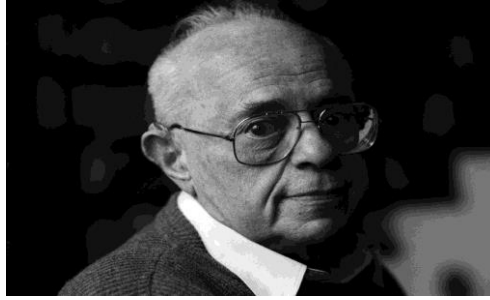

/30/ 10 IX 1991

zm. **Jan Józef LIPSKI**, eseista, krytyk literacki, działacz polityczny; żołnierz AK i uczestnik powstania warszawskiego /ur. 25.05.1926/

/100/ 12 IX 1921

ur. **Stanisław LEM**, prozaik, eseista, dramatopisarz
(*Dzienniki gwiazdowe, Cyberiada, Solaris*); najbardziej znany polski pisarz na świecie /zm. 27.03.2006/

/700/ 13 lub 14 IX 1321

zm. **Dante ALIGHIERI**, włoski poeta, filozof i polityk. Jego najwybitniejsze dzieło *Boska komedia* uważane jest za arcydzieło literatury światowej i szczytowe osiągnięcie literatury średniowiecznej /ur. 1265/

16 IX

**MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ
OCHRONY WARSTWY OZONOWEJ** (został
ustanowiony w roku 1994)

/110/ 19 IX 1911

ur. **William GOLDING**, pisarz angielski (*Władca much, Papierowi ludzie, Twarzą w twarz*); laureat Nagrody Nobla w 1983 r. /zm. 19.06.1993/

21 IX

ŚWIATOWY DZIEŃ CHOROBY ALZHEIMERA

/155/ 21 IX 1866

ur. **Herbert George WELLS**, brytyjski pisarz i biolog. Po napisaniu powieści takich jak *Wojna światów, Wehikuł czasu* i *Wyspa doktora Moreau* stał się jednym z pionierów gatunku science fiction /zm. 13.08.1946/

22 IX

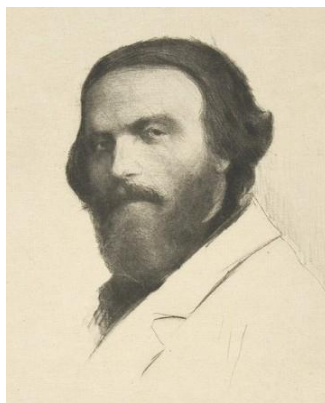
EUROPEJSKI DZIEŃ BEZ SAMOCHODU

/125/ 24 IX 1896

ur. **Francis Scott FITZGERALD**, amerykański pisarz (*Wielki Gatsby, Czuła jest noc, Ostatni z wielkich*) /zm. 21.12.1940/

/200/ 24 IX 1821

ur. **Cyprian Kamil NORWID**, poeta, dramaturg, prozaik doby romantyzmu (*Promethidion, Czarne kwiaty, Vade-mecum*); zajmował się także grafiką i malarstwem. Odkryty w Młodej Polsce /zm. 23.05.1883/

/30/ 27 IX 1991

zm. **Eryk LIPIŃSKI**, karykaturzysta, satyryk, dziennikarz, grafik, autor plakatów, ilustrator książek dla dzieci J. Brzechwy (*Opowiedział dzieciom sowe, Ptasie plotki*) /ur.12.07.1908/

27 IX

ŚWIATOWY DZIEŃ TURYSTYKI
(ustanowiony w 1979 r.)

27 IX

DZIEŃ POLSKIEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO
(ustanowiony w 1998 r. przez Sejm RP).

/35/ 28 IX 1986

zm. **Ewa SZELBURG-ZAREMBINA**, pisarka, autorka utworów dla dzieci i młodzieży (*Marcowy deszcz, Legendy Warszawy, O warszawskiej Syrenie*); inicjatorka budowy Pomnika- Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka /ur. 10.04.1899/

29 IX

OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ GŁOŚNEGO CZYTANIA, ogłoszony przez Polską Izbę Książki po raz pierwszy w 2001 roku

PAŹDZIERNIK

1 X

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZYKI (ustanowiony w 1975 r.)

1 X

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ LEKARZA

1 X

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB STARSZYCH

/75/ 2 X 1946

zm. **Ignacy MOŚCICKI**, prezydent RP w latach 1926-1939; chemik, technolog /ur. 1.12.1867/

/25/ 3 X 1996

Wisława SZYMBORSKA otrzymała literacką Nagrodę Nobla

/35/ 3 X 1986

zm. **Stanisław STRUMPH-WOJTKIEWICZ**, pisarz, publicysta, autor licznych szkiców i powieści z czasów wojny (*Sikorski i jego żołnierze*, *Gra wojenna*, *Alarm dla Gdyni*) /ur. 21.06.1898/

4 X

ŚWIATOWY DZIEŃ ZWIERZĄT (ustanowiony w 1931 roku, obchodzony w dzień wspomnienia św. Franciszka z Asyżu)

/85/ 5 X 1936

ur. **Václav HAVEL**, czeski polityk, dramaturg, eseista; współzałożyciel Karty 77 /zm. 18.12.2011/

/100/ 9 X 1921

ur. **Tadeusz RÓŻEWICZ**, poeta, dramaturg, prozaik (*Kartoteka*, *Białe małżeństwo*, *Nożyk profesora*); walczył w oddziałach partyzanckich AK /zm. 24.04.2014/

/85/ 9 X 1936

ur. **Agnieszka OSIECKA**, poetka, autorka tekstów piosenek, wierszy satyrycznych, utworów prozą (*Śpiewające piaski*, *Wada serca*, *Biała bluzka*) /zm. 7.03.1997/

/175/ 9 X 1846

ur. **Maksymilian GIERYSKI**, malarz; jeden z głównych twórców realizmu w polskim malarstwie XIX w. (*Patrol polski w 1830 r.*, *Patrol powstańczy*) /zm. 16.09.1874/

10 X

ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA PSYCHICZNEGO

14 X

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

16 X

ŚWIATOWY DZIEŃ ŻYWNOSTCI (ustanowiony w 1979 r.)

/120/ 17 X 1901

zm. **Michał BAŁUCKI**, komediopisarz, prozaik, publicysta (*Grube ryby*, *Ciężkie czasy*, *Młodzi i starzy*) /ur. 29.09.1837/

/75/ 20 X 1946

ur. **Elfriede JELINEK**, austriacka pisarka, autorka utworów scenicznych; w swej eksperymentalnej twórczości stosuje często technikę kolażu (*Pianistka*, *Lust*). W 2004 r. otrzymała Nagrodę Nobla.

/175/ 21 X 1846

ur. **Edmondo De AMICIS**, włoski pisarz i dziennikarz, autor powieści dla młodzieży *Serce* /zm. 11.03.1908/

/120/ 21 X 1901

ur. **Władysław Jan GRABSKI**, pisarz, publicysta i poeta (*W cieniu kolegiaty*, *Blizny dzieciństwa*) /zm. 3.11.1970/

/210/ 22 X 1811

ur. **Ferenc LISZT**, węgierski kompozytor, pianista i dyrygent (*Symfonia faustowska*, *Walc Mefisto*, *Fantazja węgierska*) /zm. 31.07.1886/

/115/ 22 X 1906

zm. **Paul CÉZANNE**, malarz francuski (*Wielkie kąpiące się*, *Maria Magdalena*) /ur. 19.01.1839/

/100/ 22 X 1921

ur. **Georges BRASSENS**, francuski bard, poeta i kompozytor /zm. 29.10.1981/

24 X

ŚWIATOWY DZIEŃ ONZ

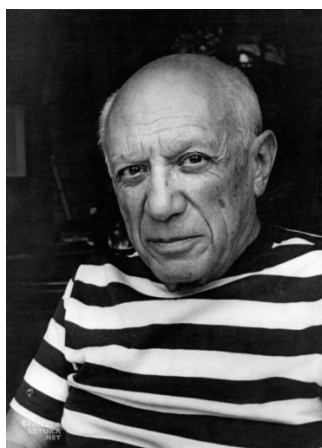

24 X

ŚWIATOWY DZIEŃ INFORMACJI NA TEMAT ROZWOJU

/140/ 25 X 1881

ur. **Pablo PICASSO**, hiszpański malarz, grafik i rzeźbiarz; jeden z najwybitniejszych twórców sztuki XX w. (*Panny z Awinionu, Guernica*) /zm. 8.04.1973/

/105/ 27 X 1916

ur. **Kazimierz BRANDYS**, powieściopisarz, publicysta (*Matka Królów, Samson, Listy do pani Z., Miasto niepokonane*) /zm. 11.03.2000/

LISTOPAD

/50/ 2 XI 1971

zm. **Janina PORAZIŃSKA**, autorka utworów dla dzieci i młodzieży (*W Wojtusiowej izbie, Za górami, za lasami...*) /ur. 29.09.1882 lub 1888/

/25/ 2 XI 1996

zm. **Artur MIĘDZYRZECKI**, poeta, prozaik, eseista, tłumacz. Dla młodych czytelników napisał wraz z żoną, Julią Hartwig, m.in. powieść *Wielki pościg* oraz opowieść *Przygody Poziomki* /ur. 6.11.1922/

/100/ 6 XI 1921

ur. **James JONES**, pisarz amerykański; sławę zdobył dzięki powieściom wojennym *Stąd do wieczności* oraz *Cienka czerwona linia* /zm. 9.05.1977/

/130/ 10 XI 1891

zm. **Arthur RIMBAUD**, poeta francuski, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli symbolizmu (*Statek pijany*, *Iluminacje*, *Sezon w piekle*) /ur. 20.10.1854/

11 XI

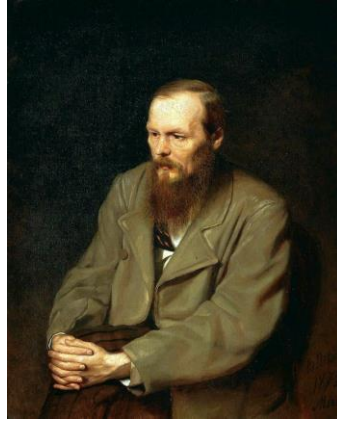
NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Ustanowione w 1937 r. na pamiątkę odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 r.

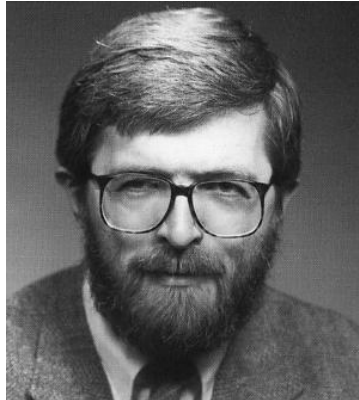
/200/ 11 XI 1821

ur. **Fiodor DOSTOJEWSKI**, rosyjski powieściopisarz (*Idiota*, *Zbrodnia i kara*, *Biesy*, *Bracia Karamazow*) /zm. 9.02.1881/

/75/ 13 XI 1946

ur. **Stanisław BARAŃCZAK**, poeta, tłumacz, krytyk literacki, eseista; czołowy przedstawiciel Nowej Fali (wiersze *Widokówka z tego świata*, eseje *Poezja i duch Uogólnienia*)/zm. 26.12.2014/

14 XI

ŚWIATOWY DZIEŃ CHORYCH NA CUKRZYCĘ

/190/ 14 XI 1831

zm. **Georg Wilhelm Friedrich HEGEL**, jeden z twórców klasycznej idealistycznej filozofii niemieckiej, autor *Fenomenologii ducha* /ur. 27.08.1770/

/105/ 15 XI 1916

zm. **Henryk SIENKIEWICZ**, pisarz, działacz społeczny, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1905 r.; wybitny powieściopisarz historyczny, autor dzieł najpowszechniej czytanych (*Trylogia*, *Krzyżacy*, *Rodzina Połanieckich*, *Quo vadis*, *Bez dogmatu*) /ur. 5.05.1846/

16 XI

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TOLERANCJI

17 XI

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ STUDENTA

/105/ 22 XI 1916

zm. **Jack LONDON**, amerykański pisarz; samouk, był m.in. marynarzem i poszukiwaczem złota (*Biały Kieł*, *Zew krwi*, *Martin Eden*) /ur. 12.01.1876/

/45/ 23 XI 1976

zm. **André MALRAUX**, francuski pisarz i polityk /ur. 3.11.1901/

/195/ 24 XI 1826

ur. **Carlo COLODI** (właśc. Carlo Lorenzini), włoski pisarz i dziennikarz. Autor powieści i komedii, najbardziej znany jako twórca postaci Pinokia /zm. 26.10.1890/

/130/ 24 XI 1891

ur. **Maria PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA**, córka Wojciecha Kossaka, siostra Magdaleny Samozwaniec; poetka, dramatopisarka (*Niebieskie migdały*, *Różowa magia*, *Pocałunki*) /zm. 9.07.1945/

/140/ 28 XI 1881

ur. **Stefan ZWEIG**, pisarz austriacki, autor powieści oraz zbeletryzowanych biografii (*Niecierpliwość serca*, *Maria Antonina*, *Maria Stuart*) /zm. 22.02.1942/

GRUDZIEŃ

1 XII

ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS

3 XII

**MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

/120/ 5 XII 1901

ur. **Walt DISNEY**, amerykański reżyser i producent filmów rysunkowych, w tym z Myszka Miki i Kaczorem Donaldem /zm. 15.12.1966/

/230/ 5 XII 1791

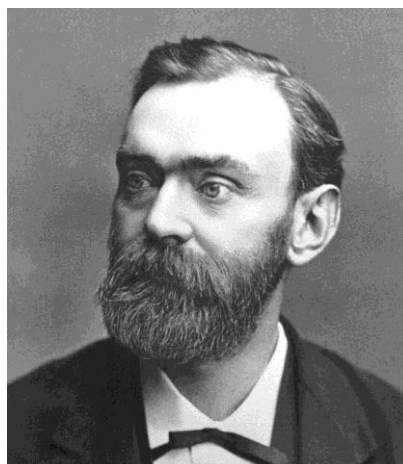
zm. **Wolfgang Amadeus MOZART**, kompozytor austriacki zaliczany do tzw. klasyków wiedeńskich /ur. 27.01.1756/

/95/ 5 XII 1926

zm. **Claude MONET**, malarz francuski; jego obraz – *Impresja, wschód słońca* – dał nazwę nowemu kierunkowi w sztuce: impresjonizmowi /ur. 14.11.1840/

/125/ 10 XII 1896

zm. **Alfred NOBEL**, szwedzki chemik i przemysłowiec, wynalazca dynamitu (w sumie ok. 300 wniosków patentowych); ustanowił Nagrodę Nobla /ur. 21.10.1833/

10 XII

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PRAW CZŁOWIEKA

/145/ 11 XII 1876

ur. **Mieczysław KARŁOWICZ**, kompozytor, taternik
/zginął w Tatrach 8.02.1909/

/200/ 12 XII 1821

ur. **Gustave FLAUBERT**, pisarz francuski, był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli realizmu europejskiego (*Szkółka uczuć, Pani Bovary*). Jego utwory w Polsce wielokrotnie wydawano
/zm. 8.05.1880/

/40/ 13 XII 1981

Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce

/100/ 21 XII 1921

zm. **Gabriela ZAPOLSKA**, dramatopisarka, powieściopisarka, aktorka; krytykowała powierzchowny mieszczański styl życia (utwory: *Kaśka Kariatyda, Moralność pani Dulskiej, Żabusia*)
/ur. 30.03.1857/

/145/ 25 XII 1876

zm. **Narcyza ŻMICHOWSKA**, ps. Gabryella, powieściopisarka i poetka, autorka *Poganki*. Uważana za jedną z prekursorów feminizmu w Polsce.
/ur. 4.03.1819/

/30/ 26 XII 1991

Formalne rozwiązanie Związku Radzieckiego

/130/ 26 XII 1891

ur. **Henry MILLER**, powieściopisarz amerykański, przedstawiciel skrajnego indywidualizmu (*Zwrotnik Raka, Zwrotnik Koziorożca*) /zm. 7.06.1980/

/85/ 27 XII 1936

zm. **Leon WYCZÓŁKOWSKI**, malarz, grafik i rysownik doby Młodej Polski /ur. 24.04.1852/

/95/ 29 XII 1926

zm. **Rainer Maria RILKE**, austriacki poeta, prozaik, eseista, reprezentant liryki symbolicznej (*Księga obrazów, Księga godzin*) /ur. 4.12.1875/

/100/ 29 XII 1921

ur. **Ludwik Jerzy KERN**, satyryk, dziennikarz, tłumacz, autor tekstów piosenek i książek dla dzieci (*Nie bądź taki szybki Bill, Lato lato, Ferdynand Wspaniały*) /zm. 29.10.2010/

ROCZNICE REGIONALNE

/90/ 10 I 1931

ur. **Zygmunt DMOCHOWSKI**, poeta, prozaik, autor felietonów i reportaży; był członkiem Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Opolu i Związku Literatów Polskich /zm. 14.01.2013/

/25/ 1 II 1996

zm. **Jerzy KOZARZEWSKI**, poeta, organizator placówek kształcenia muzycznego w Nysie /ur. 21.10.1913/

/80/ 4 II 1941

ur. **Zbigniew RUSZEL**, poeta /zm. 7.05.1992/

/100/ 20 III 1921

Plebiscyt na Górnym Śląsku, który miał rozstrzygnąć o jego przynależności państwowej

/85/ 3 IV 1936

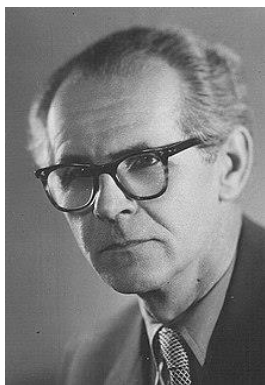
ur. **Stanisław CHACIŃSKI**, poeta, dziennikarz opolski (pracownik miesięcznika „Opole”), reportażysta, członek opolskiego oddziału Związku Literatów Polskich /zm. 12.10.1990/

/100/

2/3 V 1921 Wybuch III powstania śląskiego

/50/ 9 V 1971

zm. **Alojzy SMOLKA**, twórca opolskiego Teatru Lalki i Aktora oraz jego wieloletni dyrektor /ur. 27.04.1907/

/10/ 15 V 2011

zm. **Wiesław MALICKI**, poeta, dziennikarz, aforysta, tłumacz literatury rosyjskiej; ukończył WSP w Opolu, był prezesem opolskiego Nauczycielskiego Klubu Literackiego /ur. 17.08.1935/

/45/ 7 VI 1976

zm. **Artur GADZIŃSKI**, działacz b. Związku Harcerstwa Polskiego w Niemczech; organizator powojennego życia kulturalnego na Śląsku /ur. 29.07.1919/

/30/ 8 VI 1991

zm. **Wilhelm SZEWCZYK**, publicysta, niemcoznawca, polityk; redaktor tygodnika „Odra”, poruszał problematykę regionu śląskiego /ur. 5.01.1916/

/75/ 30 VI 1946

W Opolu ukazał się 1. numer reaktywowanych „Nowin Opolskich”

/130/ 3 VII 1891

ur. **Szymon KOSZYK**, urodzony na opolskim Zaodrzu, powstaniec śląski, działacz społeczny „Civis opoliensis”, pamiętnikarz, prowadził archiwum w Opolu /zm. 11.08.1972/

/30/ 8 VIII 1991

zm. **Piotr ŚWIERC**, muzykolog, folklorysta; pracował w szkole w Krapkowicach, położył wielkie zasługi dla szkolnictwa artystycznego na Opolszczyźnie /ur. 24.04.1909/

/95/ 18 VIII 1926

ur. **Kazimierz KOWALSKI**, prozaik, publicysta, autor słuchowisk radiowych, dziennikarz; tworzył Radio Opole /zm. 12.10.2012/

/70/ 1 IX 1951

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA w Opolu rozpoczęła systematyczną działalność

/180/ 14 IX 1841

ur. **Konstanty DAMROT**, górnośląski działacz, pisarz i poeta; kierownik seminariów nauczycielskich, m.in. w Opolu /zm. 5.03.1895/

/120/ 16 IX 1901

ur. **Waleria NABZDYK**, sanitariuszka w III powstaniu śląskim, poświęciła się pracy pedagogicznej w polskich szkołach na Śląsku; otrzymała Nagrodę im. Wojciecha Korfantego /zm. 5.07.1999/

/85/ 22 X 1936

ur. **Henryka WOLNA-VAN DAS**, pisarka, publicystka, członek Związku Literatów Polskich

/115/ 26 X 1906

zm. **ks. Jan DZIERŻON**, urodzony w opolskich Łowkowicach, jeden z najwybitniejszych pszczelarzy w ówczesnej Europie, odkrywca zjawiska partenogenezy (dzieworódnictwa) u pszczół, wynalazca ruchomej zabudowy wnętrza ula /ur. 16.01.1811/

/60/ 14 XI 1961

W Opolu-Bierkowicach zostało otwarte **MUZEUM
WSI OPOLSKIEJ**

/10/ 6 XII 2011

zm. **Piotr KOWALSKI**, filolog, folklorysta, wieloletni
pracownik Katedry Kulturoznawstwa i Folklorystyki
Instytutu Filologii Polskiej na Uniwersytecie
Opolskim, badacz antropologii i kultury staropolskiej
/ur. 10.02.1952/

Opracowanie:
Teresa Stanisław-Cyrys